

KASVATUS- JA AIKUISKASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT 25 op

Opetussuunnitelma lv. 2022–2023 / Avoin yliopisto-opetus

Osaamistavoitteet

Opiskelija tuntee kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen peruskäsitteistön ja hahmottaa tieteenalan teoriasuuntauksia. Opiskelija tuntee kasvatuksen, koulutuksen ja oppimisen ilmiöitä ja ymmärtää niiden historiallisia, filosofisia ja yhteiskunnallisia yhteyksiä. Opiskelija hahmottaa kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteita ja omaksuu valmiuksia tieteellisten tekstien lukemiseen ja kirjoittamiseen.

Sisältö

Perusopinnot sisältävät seuraavat opintojaksot:

- Johdanto kasvatustieteisiin 4 op
- Johdanto oppimiseen, opetukseen ja arviointiin 3 op
- Kehitys- ja kasvatopsykologia 4 op
- Johdatus kasvatustieteisiin 3 op
- Kasvatus ja koulutus yhteiskunnallisina ilmiöinä 4 op
- Oppimisen muuntuvat ympäristöt 7 op

Lisätiedot

Opiskelijat suorittavat perusopinnot seuraavan opetussuunnitelman mukaan. Opinnot aloitetaan ja niitä jatketaan aina voimassa olevan opetussuunnitelman mukaan. Opinnot suositellaan aloitettavaksi suorittamalla opintojakso Johdatus kasvatustieteisiin.

Opintokokonaisuuden arvosana (asteikko 1-5) muodostuu opintojaksojen painotetusta keskiarvosta. Perusopinnot opintokokonaisuus 25 op (arvosana) ei vanhene. Opiskelijan suorittamat perusopinnot opintojaksot vanhenevat, mikäli opiskelija on suorittanut perusopinnoista enemmän osan (vähintään 13 op) ennen vuotta 2014. Vanhentuneet opinnot päivitetään suorittamalla yksi perusopinnot vanhentunut opintojakso uudelleen, tai jos vastaavaa opintojaksoa ei ole enää tarjonnassa, suoritetaan jokin muu perusopinnot opintojaksoista. Kyseinen opintosuoritus tallennetaan opintorekisteriin mutta siitä ei saa opintopisteitä.

Mikäli opiskelija on aloittanut kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen perusopinnot suorittamisen ennen 1.8.2022 ja on suorittanut niistä enemmän osan (väh. 13 op) joko kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen perusopinnot opetussuunnitelman mukaisesti, voi hän suorittaa ko. kokonaisuuden loppuun voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti ja opintokokonaisuus kootaan joko kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen perusopinnoiksi. Jos taas opiskelija on suorittanut alle 13 op, opintokokonaisuus suoritetaan loppuun voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti ja opintokokonaisuus kootaan kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen perusopinnoiksi. Huom. Näissä tapauksissa opiskelijan tulee olla ensin yhteydessä opintokokonaisuuden suunnittelijaan opintotilanteen selvittämiseksi ja saadakseen ohjeet perusopinnot loppuun suorittamisesta.

KTAKT0001 Johdanto kasvatustieteisiin 4 op

Vastuuhenkilö

Rauno Huttunen

Tavoitteet

Opiskelija tuntee kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen peruskäsitteistön, osa-alueet, historiallisen kehityksen pääpiirteet sekä niiden merkityksen nykyisyydessä. Hän tuntee pääpiirteissään keskeiset teoriasuuntauukset ja kysymyksenasettelut. Opiskelija on orientoitunut kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin sekä teorian merkitykseen kasvatuksessa. Opiskelijalla on perusvalmiudet kasvatustieteellisen kirjallisuuden ymmärtämiseen sekä itsenäiseen ja yhteistoiminnalliseen akateemiseen opiskeluun erilaisissa oppimisympäristöissä

Sisältö

- kasvatustieteiden luonne, tehtävät ja osa-alueet
- kasvatustieteiden peruskäsitteistö, tutkimusotteet ja menetelmät
- kasvatuksen ja aikuiskasvatuksen historia ja yhteiskunnallinen merkitys (Suomessa)
- opettajuus kasvatustieteellisen tutkimuksen näkökulmasta
- tutkimusperustaisuus opetuksessa

Suoritustavat

Moodletentti

Toteutustavat

Luento-opetus 9 t

Verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)

Pienryhmäopetus 6 t (monimuoto-opinnot yhteistyöoppilaitoksessa ja Turun kampuksella)

Oppimateriaalit

Saari, A. 2021. Kasvatusteoria. Antiikista nykypäivään. Gaudeamus.

Luennoitsijoiden ilmoittamat artikkelit, jotka saatavissa opintojakson Moodle-alueella.

Arviointiasteikko

0–5

KASA3403 Johdanto oppimiseen, opetukseen ja arviointiin: 3 op

Vastuuhenkilö

Tiina Tuijula

Tavoitteet

Opiskelija

- hallitsee opetuksen, oppimisen ja arvioinnin ydinkäsitteet
- osaa reflektoida kasvatuksen ja opetuksen peruskäsitteitä ja ilmiöitä sekä oman alansa että laajemmasta näkökulmasta

- osaa käyttää opetussuunnitelmia opetuksensa perustana - saa perustietoa ja käytännön valmiuksia suunnitella, toteuttaa ja arvioida opetusta ja oppimista

Sisältö

- opettajuus ammattina ja ammattietiikka
- opetussuunnitelman tasot, tyypit, tehtävät ja arvot
- opetussuunnitelman ohjaama pedagoginen toiminta ja opetuksen kehittäminen
- oppimisympäristöt ja toimintakulttuuri
- oppilas-opettaja -vuorovaikutus
- opetusmuodot, opetusmenetelmät ja niiden käyttö
- arviointi ja palaute
- moninaiset oppilaat tai opiskelijat

Suoritustavat

Kirjallinen tehtävä 2-3 opiskelijan ryhmässä tai itsenäisesti.

Toteutustavat

- luento-opetus 6 t
- verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)
- pienryhmäopetus 6 t (monimuoto-opinnot yhteistyöoppilaitoksessa ja Turun kampuksella)

Oppimateriaalit

Jyrhämä, R., Hellström, M., Uusikylä, K. & Kansanen, P. 2016. Opettajan didaktiikka. Jyväskylä: PS kustannus.

Roiha, A. & Polso, J. (2018). Onnistu erityyttämisessä. Toimivan opetuksen opas. Jyväskylä: PS—kustannus (sivut 15-241).

Sahlberg, P. & Sharan S. (toim.) 2002. Yhteistoiminnallisen oppimisen käsikirja. Helsinki: WSOY (sivut 10-47 ja yksi vapaasti valittava luku väliltä 1.2.-2.7).

Saloviita, T. 2013. Luokka haltuun! Parhaat keinot toimivaan opetukseen. Jyväskylä: PS-kustannus (sivut 18-78). Luostarinen & Nieminen (2019). Arvioinnin käsikirja. PS-kustannus (soveltuvin osin).

Luostarinen & Nieminen (2019). Arvioinnin käsikirja. PS-kustannus (sivut 13-277 + 327-341).

Oheiskirjallisuus:

Lehtinen, E., Vauras, M. & Lerkkanen, M.-K. 2016. Kasvatuspsykologia. Jyväskylä: PS-kustannus

Rauste-von Wright, M., von Wright, J. & Soini, T. 2003 (uudistettu painos). Oppiminen ja koulutus. Helsinki: WSOY.

KASA0008 Kehitys- ja kasvatuspsykologia: 4 op

Vastuhenkilö

Tiina Tuijula

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee havaitsemisen, oppimisen, ajattelun, tunne-elämän ja käyttäytymisen kehitys- ja kasvatopsykologiset peruskäsitteet ja lainalaisuudet
- ymmärtää vuorovaikutuksen merkityksen yksilön kehityksen ja oppimisen tukemisessa perheen, varhaiskasvatuksen, kouluopetuksen, opiskeluympäristöjen ja työelämän näkökulmasta .

Sisältö

- lapsen, nuoren ja aikuisen kognitiivisen, emotionaalisen ja sosiaalisen kehityksen lainalaisuudet ja peruskäsitteet erilaisten teorioiden valossa
- keskeiset motivaatioteoriat ja peruskäsitteet oppimisen psykologiasta
- erilaisten oppimis- ja kasvuympäristöjen vaikutusmekanismit

Suoritustavat

Moodletentti

Toteutustavat

Luento-opetus 6 t

Verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)

Pienryhmäopetus 6 t (monimuoto-opinnot yhteistyöoppilaitoksissa ja Turun kampuksella).

Oppimateriaalit

Lehtinen, E., Vauras, M. & Lerkkanen, M-K. 2016. Kasvatopsykologia. 3. uudistettu painos, PS-kustannus.

Nurmi, J.-E., Ahonen, Y., Lyytinen, H. ym. 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus.

Arviointiasteikko

0-5

KTAKT0002 Johdatus kasvatustieteeseen: 3 op

Vastuhenkilö

Rauno Huttunen

Tavoitteet

Opiskelija saa esiyymmärryksen kasvatuksen ja koulutuksen filosofisista ja eettisistä perusteista sekä erilaisten filosofisten perussuuntauksien ja ihmiskäsitysten lähtökohdista. Opintojakson pohjalta opiskelija kykenee hahmottamaan kasvatusteorioiden ja kasvatuskäytäntöjen taustalla olevia filosofisia lähtökohtia.

Sisältö

- kasvatustieteen tehtävät ja tutkimuksen peruseräatteen
- indoktrinaatio ja dialogi kasvatustieteessä
- keskeisimmät kasvatustieteet
- ihmiskäsitykset ja etiikan teoriat kasvatustieteen kontekstissa

Suoritustavat

Luentoihin ja oppimateriaaliin perustuva moodle-tehtävä.

Toteutustavat

Luento-opetus 8 t

Verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)

Pienryhmäopetus 9 t (monimuoto-opinnot yhteistyöoppilaitoksissa ja Turun kampuksella)

Oppimateriaalit

1. Valitse toinen alla olevista kirjoista:

A) Veli-Matti Värri (2004): Hyvä kasvatusta — kasvatusta hyvään: Dialogisen kasvatuksen filosofinen tarkastelu erityisesti vanhemmuuden näkökulmasta, ekirja, sivut 1-38 ja 63-160:

<https://trepo.tuni.fi/handle/10024/101122>

TAI

B) Nel Noddings: Philosophy of Education, ekirja, luvut 1-4, 8 ja 9

JA

Opintojaksolla annettu materiaali

Arviointiasteikko

0-5

KTAKT0004 Kasvatusta ja koulutus yhteiskunnallisina ilmiöinä: 4 op

Vastuuhenkilö

Rauno Huttunen

Tavoitteet

Opiskelija

- hallitsee sosiologian ja kasvatussosiologian peruskäsitteet
- on perehtynyt kasvatussosiologian tutkimussuuntauksiin ja-kohteisiin
- osaa soveltaa näitä kasvatusta ja aikuiskasvatusta yhteiskunnallisen ja historiallisen luonteen hahmottamisessa
- kiinnostuu pohtimaan kasvatusta ja aikuiskasvatusta kysymyksiä yhteiskunnallisina ja kulttuurisina ilmiöinä
- motivoituu sosiologiseen itsereflektioon

Sisältö

- sosiologia tieteenä ja ajattelutapana
- kasvatussosiologian keskeiset käsitteet, teoriasuuntaukset ja tutkimuskohteet

- koulutuksen- ja aikuiskoulutuksen historiallinen muotoutuminen ja niiden yhteiskunnalliset tehtävät
- kasvatuksen, koulutuksen ja sukupuolen, sukupolven sekä yhteiskuntaluokan yhteydet
- koulun käytäntöjen ja opettajuuden yhteiskunnalliset ehdot
- koulutus osana elämäntulkua

Suoritustavat

Moodletentti

Toteutustavat

Luento-opetus 6 t

Verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)

Pienryhmäopetus 6 t (monimuoto-opinnot yhteistyöoppilaitoksissa ja Turun kampuksella)

Oppimateriaalit

Antikainen, A., Rinne, R. & Koski, L. 2013 tai 2021. Kasvatussosiologia. Helsinki: PS-kustannus. (luvut 1-9).

Arviointiasteikko

0-5

KTL_0087 Oppimisen muuntuvat ympäristöt: 7 op

Vastuhenkilö

Rauno Huttunen

Tavoitteet

Opiskelija laajentaa ja syventää ymmärrystään kasvatuksesta ja oppimisesta eri konteksteissa ja lisää tietämystään kasvatusta ja aikuiskasvatustieteiden tutkimuskentästä ja tutkimuskohteista

Sisältö

- Oppiminen eri konteksteissa
- Aikuiskasvatus, sivistys ja jatkuva oppiminen
- Koulutuksen arvot, merkitys ja mekanismit suomalaisen yhteiskunnan historiassa, politiikassa ja kulttuurissa

Suoritustavat

Moodletentti tai essee

Toteutustavat

Verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)

Pienryhmäopetus 6 t (monimuoto-opetus yhteistyöoppilaitoksissa ja Turun kampuksella)

Oppimateriaalit

Seuraavat kirjat, joista opiskelija valitsee kolme teosta:

Ahonen, S. 2011. Yhteinen koulu. Tasa-arvoa vai tasapäisyyttä? Koulutuksellinen tasa-arvo Suomessa Snellmanista tähän päivään. Tampere: Vastapaino.

Kantasalmi, K. & Nest, M. (toim.) 2014. Valistajia, sivistäjiä, poliitikkoja ja asiantuntijoita. Näkökulmia aikuiskasvatuksen kentän vaikuttajiin. Tampere: Tampere University Press. (Lukuun ottamatta alalukuja 1, 2, 5 ja 6).

Kupias, P. & Peltola, R. 2019. Oppiminen työssä. Helsinki: Gaudeamus.

Salmela-Aro, K. (toim.) 2018. Motivaatio ja oppiminen. Jyväskylä: PS-Kustannus.

Savolainen, H., Vilkkonen, R. & Vähäkylä, L. (toim.) 2017. Oppimisen tulevaisuus. Tallinna: Gaudeamus.

Ja lisäksi seuraavat artikkelit:

Korkeamäki, J. 2021, Oppimisvaikeudet, toimintavalmiudet ja toimijuus elämäntilanteissa: Tapaustutkimus aikuisten oppimisvaikeuksista. *Aikuiskasvatus* 41 (1), 6–17.

Mattila-Aalto, M. 2012. Oppimista ja syrjäytymisen ehkäisemistä oma-avun yhteisössä. Tapaus leipäjonoyhteisö. *Aikuiskasvatus* 32 (1), 6–16.

Valkonen, L., Tyrväinen, H. & Uotinen, S. 2020. Luottamuksen rakentuminen verkko-opiskelussa. *Kasvatus* 51 (1), 21–37. Opetussuunnitelma

[Arviointiasteikko](#)

0-5